

ΤΙ ΕΙΝΑΙ ΔΕΝΤΡΟ;

Δέντρο ονομάζουμε ένα μεγάλο φυτό που συχνά ορθώνεται επιβλητικό. Συναντάμε δέντρα να στέκουν μοναχικά σε κήπους αυλών, ή μαζεμένα πολλά μαζί μέσα σε δάση.

Τα δέντρα είναι πραγματικά θαύματα της φύσης. Ορισμένα είδη είναι ψηλότερα από 50 αυτοκίνητα στοιβαγμένα το ένα πάνω στο άλλο! Μπορούν να ζήσουν εκατοντάδες χρόνια, ενώ τα γηραιότερα έχουν ηλικία χιλιάδων ετών.

Κάθε όργανο του δέντρου συνεργάζεται αρμονικά με τα υπόλοιπα μέρη του. Από τις ρίζες που σκάβουν βαθιά μέσα στη γη μέχρι το τελευταίο φυλλαράκι του ψηλότερου κλαδιού, κάθε επιμέρους όργανο δουλεύει σκληρά για την επιβίωση όλου του δέντρου.

Αφού τους γνωρίσετε καλύτερα, αυτοί οι σιωπηλοί γίγαντες δεν θα φανούν ποτέ ξανά ίδιοι στα μάτια σας...

Τα λουλούδια

Τα δέντρα που θέλουν να προσελκύσουν **έντομα** έχουν μεγάλα, φανταχτερά λουλούδια, ενώ τα άνθη των δέντρων που βασίζονται στον **άνεμο** για τη διασπορά της γύρης (ανεμόφιλα δέντρα) είναι μικροσκοπικά και λεπτεπίλεπτα. Σε κάποια δέντρα τα λουλούδια είναι τόσο μικρά ώστε μόλις που φαίνονται, όμως η δουλειά που έχουν να κάνουν είναι ζωτική.

Η ανθοφορία

Την άνοιξη, λουλουδιάζουν οι μηλιές και οι κερασιές· είναι η λεγόμενη περίοδος της **ανθοφορίας**. Τα δέντρα στολίζονται· η πραγματική δουλειά των λουλουδιών όμως είναι να ενημερώσουν έντομα όπως οι μέλισσες ότι υπάρχουν διαθέσιμες λιχουδιές.

Ανθοφορία της κερασιάς

Ήξερες ότι τα λουλούδια έχουν αρσενικά και θηλυκά όργανα; Το αρσενικό όργανο παράγει τη **γύρη**. Το θηλυκό όργανο φτιάχνει μικροσκοπικά «**αυγά**». Η αρσενική γύρη γονιμοποιεί τα αυγά, τα οποία στη συνέχεια ωριμάζουν και δίνουν τον σπόρο.

Οι **κόκκοι της γύρης** κολλούν στο **χνουδωτό σώμα** της μέλισσας.

Τα ζωρά χρώματα και οι γλυκές μυρωδιές των λουλουδιών ενημερώνουν τα έντομα ότι υπάρχει διαθέσιμο νέκταρ.

Η γύρη πολλών δέντρων, όπως του πεύκου και του έλατου, ταξιδεύει με τον άνεμο.

Χρήσιμοι βοηθοί

Τα έντομα επισκέπτονται λουλούδια για να πιούν ένα γλυκό υγρό που ονομάζεται **νέκταρ**. Κάθε κόκκος γύρης που πιάνεται στο σώμα της μέλισσας, μεταφέρεται στο επόμενο λουλούδι που θα επισκεφτεί η μέλισσα. Έτσι γονιμοποιείται το επόμενο λουλούδι (για να φτιάξει σπόρους).

Το ψηλότερο δέντρο

Εκπληκτικά δέντρα

Τα δέντρα είναι οι μεγαλύτεροι, βαρύτεροι και αρχαιότεροι ζωντανοί οργανισμοί του πλανήτη μας. Μπορούν να ζήσουν και να αναπαραχθούν ακόμη και στις πανύψηλες, χιονισμένες κορυφές των Άνδεων.

Το μεγαλύτερο δέντρο

Το ψηλότερο δέντρο του κόσμου είναι μια **σεκόγια** στην Καλιφόρνια. Ονομάζεται Υπερίων και έχει ύψος 115 μέτρα – όσο 20 καμμποαρδάλες ή μία πάνω στην άλλη!

Το φαρδύτερο δέντρο

Μια **γιγάντια σεκόγια** που την έχουν ονομάσει Στρατηγό Σέρμαν είναι ο μεγαλύτερος ζωντανός οργανισμός του κόσμου. Ο πελώριος κορμός της έχει διάμετρο σχεδόν 8 μέτρα.

Το γηραιότερο δέντρο

Ένα **κυπαρίσσι Μοντεζούμα**, που ονομάζεται και δέντρο της Τουλ, είναι το φαρδύτερο δέντρο του κόσμου. Η περιφέρεια του κορμού του είναι 36 μέτρα, ενώ το ύψος του μόνο 35. Βρίσκεται στην αυλή μιας εκκλησίας στο Μεξικό.

Το **γηραιότερο** γνωστό δέντρο του κόσμου, με ηλικία 4.800 ετών, ανήκει στο είδος Πεύκη η μακραιώνη. Έχει το ταιριαστό όνομα Μαθουσσάλας και βρίσκεται ψηλά, στα Λευκά Όρη της Καλιφόρνιας, στην Αμερική.

Οι αρχαιότερες ρίζες

Οι ρίζες του **πέυκου Χουόν**, που βρίσκεται στην Τασμανία, έχουν ηλικία 10.500 ετών. Απίστευτο αλλά αληθινό!

Το βαρύτερο δέντρο

Σε ένα δάσος στην πολιτεία Γιούτα των ΗΠΑ, μια συστάδα δέντρων του είδους **Λεύκα η τρεμοφυλλοειδής** είναι στην πραγματικότητα βλαστοί του ίδιου δέντρου, που συνδέονται μέσω των ριζών. Πρόκειται για τον βαρύτερο ζωντανό οργανισμό του κόσμου: ζυγίζει περίπου όσο 33 γαλάζιες φάλαινες.

Τα δέντρα μπορούν να ζήσουν για πολύ καιρό και σε κάθε είδους περιβάλλον, επειδή ξέρουν να προσαρμόζονται.

Στο μεγαλύτερο υψόμετρο

Τα δέντρα του γένους **Πολυλεπίς** αναπτύσσονται σε υψόμετρα έως και 5.200 μέτρων στην οροσειρά των Άνδεων, στη Νότια Αμερική. Κανένα άλλο δέντρο δεν θα άντεχε σε τόσο σκληρό κλίμα.

Δεντρόσπιτα

Η μεγάλη αυτή βελανιδιά φιλοξενεί κάθε είδους πλάσμα.

Από το ψηλότερο κλαδί μέχρι τις πιο βαθιές ρίζες, ζώα και φυτά ζουν δίπλα δίπλα, όπως οι ένοικοι μιας πολυκατοικίας.

Κοπιάστε!

Ένα μεγάλο σε ηλικία δέντρο, όπως αυτό, έχει τροφή για όλους – σαν ένα **σούπερ μάρκετ** της φύσης.

Τα φυτοφάγα, όπως τα έντομα, τα πουλιά, και τα ελάφια, τρώνε κάθε μέρος του δέντρου. Τσιμπολογούν τα φύλλα, τα μπουμπούκια, τους καρπούς, σκόμπ και τον φλοιό.

Τα σαρκοφάγα, όπως οι **κουκουβάγιες** και οι **νυχτερίδες**, караδοκούν για να κυνηγήσουν μικρά ζώα και έντομα.

Κάτω από το έδαφος, στο υπόγειο του δέντρου, **σκουλήκια**, **σκαθάρια** και **μύκητες** απολαμβάνουν το δικό τους φαγοπότι ανάμεσα στις ρίζες.

Ψηλά στα κλαδιά, οι **κότσυφες** χτίζουν άνετες φωλιές για τα αυγά τους. Η φωλιά ζεσταίνει και προστατεύει τα κοτσυφάκια από **θηρευτές** όπως η αλεπού.

Αυτός ο **τροποκάρυδος** ραμφίζει τον φλοιό με το δυνατό, μυτερό ράμφος του, αναζητώντας ζουμερές κάμπιες. Κι όταν τις βρει, τις αρπάζει με την κολλώδη γλώσσα του.

Το φθινόπωρο οι **σκίουροι** αποθηκεύουν καρπούς για τον χειμώνα, θάβοντάς τους στο έδαφος.

Με τα γαρψά τους νύχια, οι **αλεπούδες** σκάβουν άνετα **λαγούμια** ανάμεσα στις ρίζες του δέντρου.